

מ"ת 9093/12/21 - מדינת ישראל נגד בהאא אדין אבו אלקיעאן (עציר), נוכח באמצעות ויעוד חזותי

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

מ"ת 9093-12-21 מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן(עציר)
תיק חיצוני: 878805/2021

בפני
המבקשת
נגד
המשיב

מדינת ישראל ע"י שלוחת תביעות תנועה נגב

בהאא אדין אבו אלקיעאן (עציר) נוכח באמצעות ויעוד חזותי ע"י ב"כ עו"ד
עיסא אבו אלקיעאן

החלטה

בפני בקשה של המדינה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו זאת לאחר שביום 20.12.21 נהג המשיב לכאורה רכב כאשר הוא בלתי מורשה לנהיגה (מעולם לא קיבל רישיון נהיגה), פסול לנהיגה כתוצאה משתי החלטות שיפוטיות שניתנו בנוכחותו במסגרת פסילתו עד לתום ההליכים, ובמהלך ניסיון המשטרה לעכב אותו, חסמה ניידת את דרכו ואילו המשיב המשיך בנסיעה ימינה ופגע בדלת הניידת.

מעצרו המידי של המשיב הוארך מספר פעמים וזאת לצורך קבלת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים שכן המדינה הצהירה לפרוטוקול כי ככל שיתקבל בעניינו של המשיב תסקיר חיובי, היא תהיה מוכנה לשקול בחיוב המשך מעצר באיזוק.

אין חולק כי משיב זה מתחת לגיל 21 ואין לו עבר פלילי, אך מבחינה תעבורתית שונה המצב לחלוטין כפי שיוסבר בהרחבה על ידי בהמשך החלטה זו.

ביום 20.1.22 הגיש שירות המבחן למבוגרים תסקיר מעצר מפורט מאד ביחס למשיב עצמו ובמסגרתו סקר את הערבים שהוצעו על ידי משפחת המשיב לפיקוח עליו ככל שישוחרר בתנאים של איזוק אלקטרוני.

בהמשך החלטתי אתיחס בהרחבה רבה לתוכנו של התסקיר, אך בשלב זה אציין כי מסקנתו הסופית של שירות המבחן הייתה כי אין בערבים המוצעים כדי לאיין את מסוכנותו הגבוהה של משיב זה ולמעשה לא ניתן לתת אמון במשיב עצמו כי יישמע לערבים אלה לצורך הצבת גבולות אפקטיביים כלפיו.

עמוד 1

כפועל יוצא ממסקנות שירות המבחן למבוגרים, חזרה המדינה בדיון האחרון על עמדתה הבסיסית בבקשה זו ולפיה אין כל יכולת לשחרר משיב זה בחלופה כזו או אחרת (ובכלל זה גם לא המשך מעצר באיזוק), ואילו ב"כ המשיב חזר וביקש, למרות תוכן התסקיר השלילי, כי בית המשפט יפעל בניגוד להמלצות שירות המבחן, ישמע את הערבים המוצעים בעצמו וישחרר את המשיב בחלופה או יורה על המשך מעצר באיזוק.

דין -

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע קבע רק לאחרונה בעמ"ת 50648-01-19 מד"י נגד אחמידי עזמי את הדברים הבאים:

"לא מצאתי לקבל את ההנחה לפיה עצם הנהיגה בזמן פסילה פוסלת מני ובי, מתן אמון כי המשיב יקיים אחרי תנאי שחרורו, הגם שבית המשפט מבין את הרציונל העומד מאחורי טיעון שכזה. ודוק, לא אחת בשעה שמדובר בנהיגה בזמן פסילה בפעם הראשונה ללא עבירות נלוות, ללא עבר תעבורתי, לא מוגשת בכלל בקשה למעצר, וגם כאשר מוגשת בקשה שכזו במקרים חמורים לאין ערוך מהמקרה שבפניי, בתי משפט מורים על שחרור. אלה כאלה, מלמדים כי אין לומר באופן קטגורי שנהיגה בזמן פסילה שוללת מתן אמון כי הנאשם לא יקיים אחרי תנאי שחרורו, ובכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבות הנוגעות למיהות המעשה ומיהות העושה."

פסיקתו המנחה של בית המשפט בבאר-שבע שמה את הדגש על "מיהות המעשה ומיהות העושה" לצורך בחינת שאלה האמון אשר ניתן לתת בו.

בעמ"ת 16396-01-16 דגמש נגד מדינת ישראל קבע בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כבוד השופט אינפלד) את הדברים הבאים:

"הסנגור הצביע על כך שההרשעות הפליליות הן בעיקרן ישנות, והאחרונות הן משנת 2008, ועיקרן משנת 2006. על כך השיב התובע בצדק כי דווקא בתחום הנהיגה בפסילה ישנן הרשעות חדשות יותר, ובין השאר הוטל על העורר עונש מאסר בפועל בן 13 חודש וזאת אך לפני 3 שנים, בסוף שנת 2012. זאת, מעבר למאסר קודם שרוצה בעבודות שירות בגין נהיגה בזמן פסילה, מס' חודשים קודם לכן."

בהתחשב במכלול הנסיבות, מקובלת עליי עמדת המדינה שאין מדובר במי שניתן לתת בו את האמון הבסיסי ביותר הנדרש על מנת לבחון חלופת מעצר. יתרה מזו, גם המעצר בתנאי איזוק אלקטרוני דורש מידה מינימלית של אמון, אך כאשר מדובר במי שהפר פעם אחר פעם את הוראות ביהמ"ש, הרי שלא ניתן לתת בו את אותה מידת אמון מינימלית."

גם בית המשפט העליון נדרש לאחרונה לשאלת האמון שניתן לתת במשיבים אשר נוהגים רכב בזמן פסילה ואף שההלכה הנוהגת היא כפי שהדגיש במקרה זה ב"כ המשיב - הימנעות ממעצר כאשר בתיקי תעבורה עסקינן, כך החליט בית

המשפט העליון רק ביום 4.2.20 בבש"פ 1248/20 מיכאל שרו איפרח נגד מדינת ישראל שם נהג המשיב בפעם השנייה בזמן פסילה:

"אכן, בענייני תעבורה הכלל הוא שחרור הנאשם לחלופת מעצר, להבדיל ממעצר עד תום ההליכים (ראו, למשל: בש"פ 2227/08 גריפאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.3.2008)); אולם, כמו בהרבה עניינים אחרים, גם כאן יש לבחון את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם הספציפי לציבור הנהגים והולכי רגל (ראו, למשל: בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (20.5.2015)). במקרה דכאן, המבקש מהווה סכנה ממשית לציבור המשתמשים בכבישים - זאת ניתן ללמוד מעברו התעבורתי המכביד, אשר כולל, בין היתר, הרשעות בגין נהיגה בפסילה ונהיגה ללא רישיון. סכנה זו הולכת ומתעצמת לנוכח העובדה שהמבקש הפר את האמון שניתן בו בעבר: מחומר הראיות עולה, כי הוא ביצע את העבירות מושא כתב האישום הנוכחי כשמעל ראשו מרחף מאסר מותנה למשך 8 חודשים. בנסיבות אלו, הנני סבור - כפי שסברו הערכאות קמא - כי החלופות שהלה הציע אינן יכולות להגשים את מטרות מעצרו. גם בהליך השיקום שהמבקש עובר אין כדי לשנות מקביעתי זאת בשים לב לצורך המידי להגן על ביטחון הנהגים והולכי הרגל."

גם בבש"פ 5493/21 שלמה גבאי נגד מדינת ישראל עסק בית המשפט העליון בשאלת האמון אותו ניתן או שלא ניתן לתת במי שלכאורה נהג רכב בזמן פסילה, וכך קבע:

"אכן, מעצר עד תום ההליכים של נאשם בעבירות תעבורה הינו בגדר חריג, אולם נקבע לא אחת כי יש לבחון את מסוכנותו של הנאשם הקונקרטי לפי נסיבות העניין, וכי ככלל, יש לראות בנאשם הנוהג בזמן שרישיונו נפסל כמי שמהווה סכנה של ממש לציבור המשתמשים בכביש ואף מבטא במעשיו זלזול בהוראות החוק (ראו: בש"פ 2173/12 אל גניני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (22.3.2012)); בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (20.5.2015)). נוסף לכך, כלל הוא כי לבית המשפט שמור שיקול הדעת האם להורות על הזמנת תסקיר מעצר (ראו: בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (15.1.2015)). כן נקבע כי הזמנת תסקיר מעצר מתאימה, ככלל, למקרים שבהם "לא ברור אם חלופת מעצר תסכון או שבית המשפט מתקשה לעמוד על קנקנה של החלופה הקונקרטית" (ראו: עניין יונס, בפסקה 9), ונדמה כי הדברים יפים לענייננו, זאת, בין היתר, לנוכח עברו התעבורתי המכביד של המבקש, אשר נצבר לו חרף גילו הצעיר, וכן לאור התנהגותו המסכנת חיי אדם, עת המשיך לנהוג בזמן פסילה ובמהירות מופרזת."

מאחר וכאשר בקשה מסוג זה עוסקת בעבירות תעבורה שביצע לכאורה משיב, הרי ככל שעברו התעבורתי של משיב נתון יהיה חמור יותר, וככל שניתן ללמוד מעברו כי אין לו כל מורא מהחוק או מהחלטות שיפוטיות שניתנו לגביו בעבר, כך יוגדר משיב נתון מסוכן יותר לציבור, והיכולת של בית המשפט לתת בו אמון בסיסי תהיה קטנה יותר.

בפרשה שבפני, למשיב אין עבר פלילי "קלאסי".

אך ככל שהדבר קשור לעבירות פליליות מבחינה תעבורתית, למשיב עבר תעבורתי כבד מאד:

המדובר במי שמעולם לא עבר מבחן מעשי לצורך קבלת רישיון נהיגה.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי המשיב ניגש למבחן תאוריה ואף החל ללמוד נהיגה, אך ברגע שהגיע למסקנה עצמאית כי נהיגתו מספיק טובה, הוא חדל משיעורי נהיגה, לא ניגש למבחן מעשי והחל לנהוג רכב על דעת עצמו.

ביום 16.5.17 נתפס המשיב נוהג לראשונה ללא רישיון נהיגה ובית המשפט לנוער פסל אותו ל- 3 חודשים לצד גזירת ענישה שיקומית. למרות ההזדמנות שקיבל המשיב, ביום 12.3.18 ביצע עבירת מהירות, וביום 15.1.19 נתפס נוהג כבלתי מורשה לנהיגה מה שהוביל ביום 3.3.19 (לאחר שלא התייצב למשפטו) להרשעתו כאשר נגזרו עליו 24 חודשי פסילה בפועל.

עובדה זו לא מנעה ממנו לחזור ולנהוג ולבצע עבירות קנס גם בימים 4.5.19 (אי ציות לתמרור 22(א)), 28.5.19 (עצירה מפריעה לתנועה), 13.6.19 (עצירה על מדרכה).

אלא שבנוסף להרשעות תעבורה אלה, לחובת המשיב גם שני תיקי מב"ד המתנהלים כנגדו בימים אלה במקביל להליך זה ובמסגרתם גם נעצר המשיב ונפסל בנוכחותו פעמיים על ידי בית המשפט עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

כפי שצינתי לעיל, המשיב נדון בהעדרו לאחר שנהג רכב כבלתי מורשה לנהיגה ונגזרו עליו 24 חודשי פסילה בפועל.

אף שדבר הפסילה הודע לו ביום 19.3.19, נהג הוא לכאורה רכב ביום 27.2.20 בכביש 31 בסמוך לשוב חורה, ולאחר שנעצר והובא בפני שופט, הושם הוא בתנאים של מעצר בית מלא ורישיון נהיגתו נפסל עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו (החלטה של כב' השופט אביחי דורון מיום 1.3.20 בתיק מ"ת 118-03-20).

ביום 1.7.20, ובמסגרת בקשה לעיון חוזר, הסכימו הצדדים להקל בתנאי מעצר הבית המלא של המשיב, וזה הפך למעצר בית לילי תוך שכלל תנאי השחרור שלו נותרו ללא כל שינוי (ובכלל זה פסילתו עד לתום ההליכים וחובתו להתייצב לכל הליך משפטי אליו זומן).

מתברר כי המשיב ניצל לרעה את ההקלה שיקבל בתנאי שחרורו, שכן ביום 22.9.20 (חודשיים וחצי לאחר שקיבל ההקלה), נתפס נוהג שוב בשדרות שז"ר בעיר באר-שבע, תוך שהוא נוהג לכאורה בפעם השנייה בזמן פסילה ולמעשה מפר את תנאי שחרורו.

במסגרת פרשה שנייה זו, הגישה המדינה בקשה נוספת לעצור את המשיב עד לתום ההליכים.

אירוע זה בא בפני.

במסגרת דיון שהתקיים בפני במ"ת 6725-09-20 ביום 24.9.20, ולאחר ששמעתי בעצמי את הערבים שהוצגו על ידי ב"כ המשיב כמתאימים לפיקוח עליו, ולאחר שפסלתי את אביו של המשיב מלהתאים כמפקח לאחר שלא דיווח על עבר פלילי שהיה לו, אישרתי שני ערבים (מר יוסף עבדלרחמאן ומר יוסף אבו אלקיעאן) כמפקחים טובים לתנאים של מעצר בית מלא לצד פסילה נוספת של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

בחלוף ארבע וחצי חודשים, ובמסגרת בקשה לעיון חוזר, ולמרות התנגדות של המדינה, קיבלתי את בקשת המשיב להקל בתנאי מעצר הבית המלא שלו, ואפשרתי לו לצאת בכל יום מביתו בין השעות 08:00 ועד 16:00 בליווי אחד הערבים

(החלטה מיום 7.2.21).

בהחלטתי הבהרתי כי כל יתר תנאי השחרור ובכלל זה פסילתו של המשיב עד לתום ההליכים ימשיכו לחול.

ודוק - נהיגתו הלכאורית של משיב זה במסגרת מ.ת. 6725-09-20 היא הפרה בוטה של תנאי שחרורו ונהיגה שנייה לכאורית שלו בזמן פסילה.

ביום 16.2.22 אמור היה המשיב להתייב למשפטו בפני במסגרת תיק פ.ל. 114-03-20 (התיק העיקרי הנלווה לתיק המעצר בו דן כבוד השופט דורון).

בניגוד לתנאי שחרורו כפי שהגדיר כבוד השופט דורון אשר חייבו אותו להתייב לכל הליך משפטי, לא התייב המשיב למשפטו בפני והוצא כנגדו צו הבאה שפעיל עד לרגע זה.

למרות שהמשיב נעצר כמתואר לעיל פעמיים בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה, למרות שהמשיב ניצב פעמיים בפני שופט שפסל אותו בנוכחותו עד לתום ההליכים, למרות שמשיב זה נמצא בתנאים של מעצר בית חלקי כתוצאה משני הליכי תעבורה נפרדים המתנהלים כנגדו, ולמרות שיש צו הבאה פעיל כנגדו לאחר שהפר את תנאי שחרורו ולא התייב למשפטו בתיק העיקרי, שוב נהג המשיב לכאורה בפרשה זו רכב כאשר הוא פסול לכאורה בפעם השלישית (!), כאשר הוא בלתי מורשה לנהיגה לכאורה בפעם השמינית, ובמקרה זה במהלך עיכובו גם פגע עם רכבו בניידת משטרתית.

בנתונים לעיל, עמדת שירות המבחן בתסקיר שהוגש ביחס למשיב עצמו ושאלת היכולת לתת בו אמון ברורה לחלוטין בעיני.

פרק "הערכת הסיכון" של שירות המבחן מדבר בעד עצמו ובמסגרתו טוען שירות המבחן כי הליך פלילי מקביל שמנהל המשיב ובגינו הופנה אליו לראשונה לא מהווה עבורו כל גורם הרתעתי.

שירות המבחן התרשם ביחס למשיב מאדם בעל גישה בלתי מחייבת כלפי החוק בתחום התעבורה אשר אינו מבטא מודעות לבעיות בהתנהגותו, ובהתאם לכך אינו מבטא מוטיבציה לטיפול ושינוי. עוד התרשם שירות המבחן כי על אף המחירים ששילם ועודו משלם וחששותיו כיום לשלם מחירים נוספים לאור מצבו המשפטי, התקשה להפנים מחירה תוצאותיה והשלכותיה של התנהגות פורצת חוק בתחום התעבורה וניכר כי גבולות החוק וענישה מוחשית אינם מהווים הרתעה עבורו.

כך כותב שירות המבחן באופן מפורש: "בהקשר זה התרשמנו כי עורך הפרדה בין התנהלותו התקינה מבחינה פלילית כך שלתפיסתו מתנהל באופן נורמטיבי, זאת בפער להתנהלותו בעברו התעבורתי, אשר אינו רואה בכך התנהלות עוברת חוק ומסכנת עצמו וסביבתו." "לאור האמור, התרשמנו כי קיימת רמת סיכון להישנות פורצת חוק עתידית בתחום התעבורה אשר יש בה כדי לסכן משתמשי דרך".

שירות המבחן מסביר כיצד משיב זה אינו מביע כל רצון להשתלב בטיפול יעודי לתחום.

למרות המתואר לעיל, ובהתאם לבקשת בית המשפט, בחן שירות המבחן ספציפית בחינת עומק אפשרות של איון המסוכנות הגבוהה של משיב זה בדרך של איזוק אלקטרוני.

לצורך כך, פגש שירות המבחן את אביו של המשיב (מר ג'אבר אבואלקיען, מי שנפסל על ידי מלשמש כערב בפרשת המעצר הקודמת של המשיב בפני, לאחר שלא דיווח על עבר פלילי שהיה לו), וכן פגש את יוסף עבדלרחמאן, ואת מר יוסף אבו אלקיען (מי שפיקחו על המשיב עת הפר את תנאי שחרורו בפעם הקודמת ונהג לכאורה בזמן פסילה שוב למרות פיקוחם).

אף ששירות המבחן מצא כי ערבים אלה מביעים רצון ונכונות כנה לפקח על המשיב, הרי שאין המדובר במפקחים המעורבים בחיי המשיב, אין הם מביעים ביקורתיות להתנהלותו, ובמהלך השיחה עם שירות המבחן ניסו להצדיק את התנהגותו ומתן הסברים הנובעים מהסביבה איתה נהג להיפגש.

שירות המבחן לא מצא כי מפקחים אלה יכולים לאיין את מסוכנותו הגבוהה של המשיב ואין באיזוק אלקטרוני ככלל כדי לאפשר פיקוח אפקטיבי על משיב ספציפי זה לאור מאפייני האישיות שלו והתנהגותו בעבר.

לאחר שסקרתי את עברו התעבורתי והתנהלותו הספציפית של משיב זה מול מערכות האכיפה והחוק של מדינת ישראל, ולאחר שסקרתי את תסקיר המעצר בעניינו (שמפאת סודיותו רק חלק קטן מתוכנו הובא בהחלטה זו), ולאחר שבחנתי את טענות הצדדים וקראתי את הפסיקה לה הפנו, הגעתי למסקנות הבאות.

לא מצאתי מידת אמון בסיסית במשיב עצמו שתאפשר לאור התנהגותו שחרורו בחלופה או המשך מעצרו באיזוק אלקטרוני.

משיב זה קיבל פעם אחר פעם הזדמנות לשחרור בתנאים מגבילים, אך כנגד אמון שנתן בו בית המשפט, הוא השיב בנהיגה נוספת בעודו בלתי מורשה ונהיגה ובזמן פסילה, אגב סיכון חיים למשתמשי הדרך ומבלי שהליכים משפטיים המתנהלים כלפיו ממש בימים אלה מרתיעים אותו.

מעבר לעובדה כי המפקחים שאושרו על ידי בעבר נמצאו כבלתי אפקטיביים לחלוטין לפיקוח על משיב זה, לא מצאתי (כפי שלא מצא גם שירות המבחן למבוגרים) יכולת לסמוך על משיב זה כי מפקחים אחרים יוכלו לשמש עבורו מקור מרסן להתנהגות נוספת עוברת גבולות או חוק.

מי שפעם אחר פעם נוהג רכב בעודו בלתי מורשה לנהיגה ובזמן פסילה, מי שמובא פעמיים בפני שופט ולא מציית למגבלות שהוטלו עליו בנוכחותו, מי שלא מתייצב למשפט המתנהל בעניינו עד למצב שמוצא כנגדו צו הבאה, מי שלא מביע כל רצון שיקומי בפני שירות המבחן ולמעשה לא מבין ולא מפנים כי התנהגותו מסוכנת ומסכנת חיי אדם, מי שממשיך להפר הוראות שיפוטיות ולא מציית למפקחים קודמים שהוצמדו לו בהחלטות שיפוטיות, אינו בר פיקוח בעיני (כפי שבעיני שירות המבחן) גם באמצעות איזוק אלקטרוני.

אני מקבל לכן את עמדתה של המדינה, מאמץ את המלצות שירות המבחן למבוגרים ומורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו בתיק העיקרי הצמוד לבקשה זו.

ניתנה היום, ה' אדר א' תשפ"ב, 06 פברואר 2022, בנוכחות הצדדים.